

i de senere Aar. Hvis vi kunde gøre et lignende Skridt herhjemme i Danmark uden derfor at skade vort Forhold som mestbegunstiget Nation i andre Stater, saa tror jeg, at det vilde være ganske overordentlig heldigt, og det vilde interessere mig og sikkert ogsaa andre at høre en Udtalelse fra den højtærede Regering om, hvorvidt man der har tænkt paa det her foreliggende Spørgsmaal, eller hvorledes man i det hele taget ser paa Muligheden af et særligt Arrangement med England.

Naar man nu — for at komme tilbage til det foreliggende Forslag — vil spørge om Udsigterne for Toldlovens Gennemførelse i Aar, saa maa jeg for mit Vedkommende sige, mine Herrer, at jeg finder, at disse Udsigter ere overordentlig mørke. De ere blevne det derved, at Landstingets hele Behandling af denne Sag viser, at det høje Tings Flertal har staaet fuldstændig uforstaaende over for det Arbejde, der i sin Tid var paabegyndt af Toldkommissionen, og som vi her i Folketinget fortsatte i samme Spor. Jeg har gjort Rede for Flertallets Syn paa Toldsaen, saavidt jeg kan bedømme det, men jeg vil samtidig udtale, at Flertallet her i Tinget aldeles ikke under Sagens praktiske Drøftelse har hængt sig fast i et Principrytteri, som man maaske kunde have ventet det efter Flertallets Grundsyn paa Toldbeskatningen. Det Grundlag, vi havde for os i Toldkommissionens Arbejde, gav os for flere Hovedgrupper en sikker Vej at arbejde videre paa. Vi byggede ikke vor Overbevisning om Sagens rette Ordning paa Sand, som andre have gjort. Alligevel gik vi ved denne Lejlighed som ved mange andre fra Flertallets Side ind paa venskabelige Forhandlinger med anderledes tænkende og søgte at komme til et Resultat, som, om det end ikke betegnede noget stort Fremskridt, dog vilde føre os et Hanefjed vort paa den rette Vej. Dette har været vor beskedne Maal her i Folketinget, og overensstemmende med dette Ønske har Flertallet forhandlet med de forskellige Grupper her i Tinget. For første Gang i de 25—30 Aar, Toldloven er bleven behandlet paa Rigsdagen, naaede vi en Overenskomst her i Folketinget. Vi sluttede med Tilslutning fra alle Sider et Kompromis, som løftede hele Sagen fuldstændig ud af Partipolitikken. Vi førte Forhandlingerne ind paa det rent saglige Omraade, og derved naaede vi endelig her i Tinget et praktisk Resultat. Partipolitikken, som ellers havde været ledende under alle tidligere Forhandlinger mellem Folketinget og Landstinget, blev fuldstæn-

dig skudt til Side, og vi søgte ved venskabelig og loyal Imødekommen fra alle Sider at naa et Maal, som, om det ikke fuldt tilfredsstillede nogen, dog var acceptabelt saavel for Tinget som for Regeringen og kunde betegnes som et Fremskridt. Selv det gamle Stridsspørgsmaal, Kompensationsspørgsmaalet, blev inddraget og præciseret i Betænkningen paa en saadan Maade, at der ikke deri kunde ligge nogen Hindring for en Overenskomst med det andet Ting. Betænkningens Ordlyd var paa dette Punkt formet paa en saadan Maade, at Landstinget maatte vide og vidste, at dersom man ellers kunde blive enig om Tariffen, vilde Kompensationsspørgsmaalet ikke danne en Hindring, særlig ikke efter at den daværende Finansminister havde erklæret, at han var villig til at gaa til en Nedgang i Toldindtægterne paa 1½ Mill. Kr. uden Kompensation.

Har der nogen Sinde været Anledning for Landstinget til at imødekomme Folketinget, saa var det ved denne Lejlighed, hvor der fra alle Sider, ogsaa fra Højres, var gjort et stort Arbejde her i Tinget for endelig en Gang at komme over dette gamle store Stridsspørgsmaal. Men Landstinget har desværre ogsaa ladet denne Lejlighed til at handle ud fra et større Syn gaa tabt som saa mange andre, og det har i Grunden forbavset mig. Selv er jeg i min borgerlige Stilling Kræmmer, Købmand og Fabrikant, men jeg har altid fulgt den Grundsetning, at jeg ikke staaer her paa Rigsdagen som Repræsentant for min egen Pengepøse, men — hvad der jo gælder for alle Medlemmer — som Repræsentant for Samfundsinteresser. Det er efter min Overbevisning den eneste Maade, hvorpaa man pligt-mæssig kan og bør optræde paa Rigsdagen. Og naar jeg nu ser, hvor smaatskaaret Landstingets Rigmænd have behandlet f. Eks. en Gruppe som Tømmer og Træ, om hvilken der baade i Toldkommissionen og her i Tinget var opnaaet fuld Enighed, kunde jeg, Kræmmeren, fristes til at tilraabe Landstingets Aristokrati det gamle kendte Ord: *Noblesse oblige!*

Hvis jeg nu kunde følge mit eget Ønske, vilde jeg, som Forslaget nu foreligger fra Landstinget, agitere for, at vi hurtigst muligt fra Venstres, fra Oppositionens Side skulde udarbejde et Programforslag, hvori vi fremsatte vor principielle Mening, sagde, hvorledes vi ønskede hele Toldbeskatningen ordnet. Naar der imidlertid, som det synes, er Stemming for, at Folketinget endnu en Gang skal lade Kompromisforslaget gaa op i Landstinget, maa det blive Tingets